

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	3
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	9
3.3	Psychosociální podmínky.....	10
3.4	Organizace chodu.....	12
3.5	Řízení mateřské školy.....	13
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	14
3.7	Spoluúčast rodičů.....	15
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	16
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	17
4	Organizace vzdělávání.....	18
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	21
5.1	Zaměření školy.....	21
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	21
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	22
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	24
6	Vzdělávací obsah.....	26
6.1	Integrované bloky.....	26
6.1.1	Cestička za poznáním.....	26
6.1.2	Cestička do přírody.....	29
6.1.3	Cestička k přátelství.....	32
6.1.4	Cestička do světa.....	35
6.1.5	Cestička ke zdraví.....	38
6.1.6	projekt Cestička do zahrady.....	40
6.1.7	projekt Slavnosti a folklór.....	41
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	42
7	Systém evaluace.....	43

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Smysl(ů)plné cestičky

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Hodonín, Sídlištní 2, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Sídlištní 2, Hodonín, 69504

KONTAKTY:

e-mail: reditelka@mssidlistni.cz

web: www.mssidlistni.cz

REDIZO: 650071999

IČO: 71197788

IZO: 107606933

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Zdislava Paulíková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Zdislava Paulíková, ředitelka; Marie Menšíková, zástupkyně;

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Jihomoravský kraj

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2020-31.8.2023

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: SVP-1-20

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 1. 4. 2020

.....
ředitel školy

Bc. Zdislava Paulíková

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 58

Počet tříd: 5

Počet pracovníků: 20

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Jednopatrová budova školy je umístěna v lokalitě sídliště Rudolfa Filipa. Z obou stran je obehnána poměrně velkou zahradou se vzrostlou zelení, keřovou výsadbou a živým plotem, je postupně doplňována o herní prvky a přírodní edukativní prostory. Zahrada sousedí jedné strany sousedí se zahradami řadových rodinných domků, z další strany se školní zahradou MŠ Mozaika. Přímo před školou stojí vyšší panelákové domy, které jsou součástí sídliště. Za nimi je menší zelená plocha ukončená protihlukovou stěnou, která odděluje od železničního koridoru. V blízkosti školy je nové prostorné parkoviště, umožňující zaparkování aut rodičů, včetně vyhrazených bezbariérových míst. Tato parkovací místa jsou ale určena zejména pro okolní zástavbu.

Škola je umístěna v klidnější části města. Okolní sídliště je ozeleněno vzrostlou zelení, v blízkosti se nachází lázeňský park. Okolí je bezpečné z hlediska dopravního provozu - v blízkosti je ZŠ Vančurova a MŠ Mozaika, prostor je označen dopravními značkami, řidiči se chovají bezpečně, přechody pro chodce v okolí bývají zajištěny městskou policií.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Zděná jednopatrová budova ze 70. let je majetkem města Hodonín. Je zateplená kontaktním systémem a opatřena esteticky příjemnou fasádou v kombinaci šedožluté barvy. Veškerá okna jsou nová, plastová. Vnitřní prostory prochází postupnou modernizací, které ovšem závisí na investičních možnostech majitele budovy. Jsou udržovány vysoké estetické nároky na vnitřní výzdobu a zpříjemnění pobytu ve vnitřních prostorech školy.

V přízemí se nachází 2 třídy, šatna a hygienické zázemí dětí, prostory pro individuální práci dětí, zázemí pro zaměstnance, herna a školní výdejna. Celé spodní patro je bezbariérové. Do prvního

patra se přichází po prostorném dvouramenném schodišti. V patře se nacházejí 2 třídy se šatnami, hygienickým zázemím, šatnami a speciálněpedagogickými pracovny. Každá třída je vybavena přílehlou výdejnou jídlu.

Dopravní dostupnost školy:

Škola je dobře dopravně dostupná městskou hromadnou dopravou, vzdálenost autobusových zastávek je asi 200 m. Od vlakového a autobusového nádraží je škola vzdálená asi 1,2 km. Většina dětí se do MŠ dopravuje s rodiči autem. Parkování osobních vozidel je možné bezprostředně před školou na přílehlém parkovišti. Jsou zde vyhrazená i místa pro hendikepované.

Informace z historie školy:

Historie naší mateřské školy je krátká. Speciální mateřská škola vznikla 1. 9. 1999. Cílem bylo dosáhnout snížení počtu postižených dětí v mateřských školách běžného typu. V souladu s legislativou došlo v průběhu doby ke změně statusu na školu pro děti se zdravotním znevýhodněním, pro děti se zdravotním postižením a nyní na školu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (zřízenou podle par. 16/9).

V současné době jsme mateřskou školou se 4 třídami. Dvě třídy jsou určeny zejména dětem s narušenou komunikační schopností, jedna třída dětem s vadami zraku a jedna třídu pro děti s poruchou autistického spektra. Do všech tříd jsou podle potřeby zařazovány také děti s ostatními druhy postižení (tělesné, mentální i kombinované).

Přijímáme děti z celého regionu hodonínska.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má přiměřeně velké prostory dle požadavků na hygienu. Rozměry (m², m³) plně odpovídají počtu dětí. Škola má 5 denních místností pro jednotlivé třídy, 1 samostatnou lehárnu, 3 šatny, 3 umývárny, společnou hernu a prostornou zahradu. K individuální práci jsou využívány 3 pracovny a relaxační místnost.

Šatny: v přízemí – prostorná, společná pro červenou a modrou třídu, v 1. patře nově vybudovaná a vybavená až pro 20 dětí pro zelenou a fialovou třídu, v 1. patře – pro žlutou třídu.

Umývárny: v přízemí – společná pro červenou a modrou třídu – 6 umyvadel, 6 záchodků, sprchový kout, v 1. patře - pro zelenou a fialovou třídu – 3 umyvadla, 2 záchodky, pisoár, sprchový kout, v 1. patře – pro žlutou třídu – 4 umyvadla, 3 záchodky, 1 pisoár, sprchový kout

Denní místnosti: Červená třída - 64,68 m², Modrá třída - 45,60 m², Zelená třída - 64,68 m², Fialová třída – 45,60 m², Žlutá třída - 64,68 m²

Ložnice: žlutá třída - 45,2m², v ostatních třídách se lehátka umísťují po dobu spaní do denní místnosti, mimo dobu odpočinku jsou uloženy ve skladech lůžek a lůžkovin, ve fialové třídě jsou umístěny ve třídě.

Herna je využívána k tělovýchovným aktivitám každou třídou nejméně 1x týdně.

Zahrada je rozdělena do dvou dílčích ploch o velikosti cca 192 m². Je využívána pouze pro účely her dětí naší školy a organizované akce školy.

Dětský nábytek, tělocvičné náradí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Třídy jsou vybaveny vestavěným nábytkem s uzavíratelnými i otevřenými skříněmi a dostatkem zásuvných boxů. Využívá se zejména laminovaná dřevotříška a masivní dřevo. Stoly a židle jsou uzpůsobeny dětem různého věku. Postupně jsou upravovány do neutrální barevnosti v přírodních tónech. V umývárnách jsou umístovány pisoáry pro rozšíření dovedností u chlapců. Umyvadla se postupně vybavují pákovými bateriemi. Jsou využívána plastová lehátka v prodloužené délce, ve fialové třídě matrace s pevnou oporou zad.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Jsou preferovány kvalitně

zpracované pomůcky a dřevěné hračky. Ve třídách je dostatek stavebnic, skládaček, společenských her, pomůcek pro zkoumání a bádání. Mezi neobvyklé vybavení patří: přístrojové vybavení oční pracovny (synoptofor, cheiroskop, CAM stimulátor, lokalizátor, vergenční stereoskop), logopedických pracoven (rotavibrátor a vibrační pomůcky, program Mentio, pomůcky pro rozvoj jazykových rovin), interaktivní dotykový monitor s programy Barevné kamínky, relaxační pomůcky (zátěžová deka, bublinkové válce, sedací vaky, světelná vlákna, houpací vak...), kompenzační pomůcky (pichtův psací stroj, židle s klínem, kočár pro starší děti, tříkolka pro větší děti, rotoped, pomůcky pro rozvoj jemné motoriky, pomůcky pro předbraillskou přípravu...)

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Preferuje se umístění ve výsuvných boxech a vizuální označení obsahu. Pomůcky jsou ukládány do dolních částí nábytku, využívají se hlavně otevřené skříně. Uzavřené skříně se využívají zejména pro ukládání krabicových úkolů, společenských her a textilních pomůcek. Těžké stavebnice jsou umísťovány do pojízdných boxů, aby byla zajištěna samostatnost dětí. Část pomůcek (zejména demonstračních), které jsou využívány nárazově podle potřeby, jsou uloženy ve skladu pomůcek a mohou být pedagogy využity bez omezení.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Každá třída disponuje prostornou nástěnkou a prostorem k výstavkám v šatnách. Na chodbách jsou magnetické pásky, provazové nástěnky a další prostory pro výstavu dětských výrobků. Každá třída disponuje místem pro ukládání vyrobených děl, která si děti odnášejí domů (tubusy, policová skříňka, košíky, boxy). Prostor MŠ je vyzdoben dětskými díly.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada s herními prvky. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Zahrada je vybavena bezpečnými prvky (houpadla, houpačka, skluzavky, prolézačky, balanční sestava, herní lavičky, pískoviště, kolotoč, mlhoviště). Postupně dochází k přerodu na přírodní zahradu, dosluhující prvky jsou nahrazovány prvky ze dřeva.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin). Teplota a vlhkost je v jednotlivých třídách sledována teploměrem resp. vlhkoměrem, dochází k pravidelnému větrání nejméně 1x za hodinu náporově, nepříznivý osvit ve třídách je regulován okenními žaluziemi, postupně dochází k výměně zářivkových trubíc LED technologií. Zahrada je osázena netrnitými nejedovatými rostlinami (hlohyně, javory, lípa, šeřík, jabloň, višně). Pískoviště je využíváno podle potřeby buď na osluněné nebo na zastíněné straně.

V roce 2020-21 bude upravena nevyhovující podlaha v šatně dětí v prvním patře. Dojde k výměně šatních skříněk, aby byla zajištěna samostatnost dětí. V roce 2021 bude upravena výdejna u Žluté třídy a opravena podlaha ve skladu lůžkovin v 1. patře. V roce 2022 bude upravena výdejna u Zelené třídy, v roce 2023 výdejna u Červené třídy. V souladu s plánovanými úpravami elektroinstalace, kterou provede majitel budovy (plánováno 2021-23), bude instalováno vyhovující LED osvětlení do všech společných prostor a rozvedeny datové rozvody. Průběžně dochází k opravám instalací a nahrazování opotřebeného vybavení ve spolupráci s majitelem budovy. Ve spolupráci s rodiči a podle vypsáných dotačních programů dochází k přerodu zahrady v přírodní. V roce 2021 vznikne medonosný záhon před terasou. V roce 2022 obnova a dosadba živého plotu a revitalizace dřevin (ve spolupráci s Městem Hodonín).

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle požadavků RVP PV. Strava je připravována v ŠJ Mozaika. Strava je upravována podle požadavků spotřebního koše s dostatkem ovoce a zeleniny a nabídkou netradičních surovin. O nevhodné úpravě, neoblíbených pokrmech či dalších nedostacích je neprodleně informována vedoucí stravování MŠ Mozaika. Pitný režim je zajištěn nejméně 2 druhy nápojů - vodou, která je k dispozici po celý den a nápojem, který připravila jídelna (čaj, šťáva, džus). Mléčný nápoj je součástí pravidelně podávané stravy. Strava je podávána hromadně, aby docházelo k návyku vhodného stolování. Mezi jednotlivými jídly je 3hodinový interval (ranní svačina 8,45 / 9:00, oběd 11:45 / 12:00). Odpolední svačina se podává průběžně od 14:00 do 14:30. Děti nejsou do jídla nuceny, jsou vytvořena třídní pravidla pro rozšiřování repertoáru jídel. Jídlu je věnován dostatečný čas a jsou vytvořeny podmínky pro klidné a estetické stolování.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Mateřská škola doplňuje rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytváří optimální podmínky pro jeho individuální vývoj a eliminaci nepříznivých dopadů postižení na jejich další vývoj.

Provoz MŠ je od 6,00 hod – 16,00 hod. Děti obvykle přicházejí do mateřské školy do 8,00 hod, jinak po dohodě s třídními učitelkami. Děti pravidelně využívají individuální speciálně-pedagogické aktivity (dle rozpisu, nejméně 2x týdně), skupinové pohybové aktivity v herně – nejméně 1x týdně, využití interaktivního monitoru – nejméně 1x týdně, canisterapie 1x měsíčně.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku

jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku). Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřijatelné.

Klidový režim dětí na lůžku je nastaven na 20-30 minut, poté jsou pro nespící děti připraveny klidové aktivity mimo místnost spících dětí (pokud to personální a prostorové podmínky dovolí).

Doporučený režim dne:

6,30 – 8,00 příchody dětí, ranní zájmová činnost dětí, rozchod dětí do tříd, spontánní hra, individuální aktivity

8,00 – 10,00 výchovně – pohybové hry a cvičení, svačina, hry, vzdělávací činnost, individuální speciálně-pedagogická činnost

10,00 – 11,45 (modrá, fialová) resp. 12,00 pobyt venku

11,45 – 12,30 oběd, hygiena, příprava na odpočinek

12,30 – 14,30 spánek, odpočinek, klidové aktivity nespících dětí, hygiena, odpolední svačinka

14,30 – 16,00 odpolední zájmová činnost, spontánní hra, individuální aktivity dětí, pobyt venku, odchody

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Dbá se na hygienu rukou, je preferováno pití vody, pestrá strava a konzumace dostatku ovoce a zeleniny. Je věnován dostatek času přirozenému i cílenému pohybu, ale také relaxaci a odpočinku. Je zajištěno dostatečné větrání, děti jsou přirozeně otužovány. Při dětských oslavách jsou preferovány "zdravé" sladkosti (sušené ovoce, ovocné koláče, zeleninové saláty).

V roce 2021 bude realizován program Se Sokolem do života, který přispívá k obecné obratnosti a rozvoji pohybových aktivit. Ve školním roce 2021/22 dojde k úpravě relaxačních aktivit se zaměřením na aktivní přístup k relaxaci. Ve školním roce 2022/23 se zaměříme na obsah zeleniny a ovoce v podávané stravě (zapojení do podávané stravy, eliminace množství samostatně podávaného ovoce).

3.3 Psychosociální podmínky

Pro děti i dospělé vytváříme takové prostředí, aby se cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Jsou dodržována striktní pravidla pro zajištění soukromí rodiny a dětí. Rodiče mají k dispozici intimní prostředí pro konzultace s učiteli, učitelé k nim přistupují s respektem a nabízejí jim pomocnou

ruku v případě potíží. Všichni zaměstnanci školy vytvářejí svou prací a chováním čisté, příjemné a radostné prostředí školy.

Nabízíme adaptační režim dle individuálních potřeb dítěte, který umožní postupně si zvykat na nové prostředí a nové podmínky. Škola má vypracovaný adaptační program, který respektuje zvláštnosti dětí a vede je k plynulému prostředí od rodiny do školy.

Učitelé respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. V případě nestandardních potřeb jsou vytvořeny podmínky pro jejich realizaci (úprava jídla, způsob podávání nápojů, realizace toalety, pobyt venku, kousátka, specifické hračky apod.). V případě nevhodných návyků dochází k postupnému odbourávání či nahrazování vhodnou aktivitou tak, aby nedocházelo k nepřiměřené frustraci dítěte. Dětem jsou nabízeny aktivity, které je rozvíjejí, ale jejich splnění je reálné. Na děti nejsou kladeny nepřiměřené nároky. Chyba je považována za projev zkoumání a příležitost k pokroku. Děti mají dostatek času na většinu činností, nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem. Dětem je k dispozici jak učitelka, tak asistentka pedagoga, které napomáhají při přechodech mezi činnostmi. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Děti jsou vedeny ke kamarádství a respektu k odlišnostem. Dětem je poskytována volnost při výběru aktivit

Ve třídách jsou nastavena pravidla soužití. Ve škole se dodržuje pravidelný režim, který dává dětem pocit jistoty a usnadňuje jim orientaci v čase. Omezení volnosti a osobní svobody dětí souvisí výhradně s bezpečností dětí, nutností dodržovat třídní pravidla a řád a učit děti toleranci a společnému soužití. Třída vytváří společenství, které je respektující a tolerantní. Je podporováno kamarádství. Děti jsou ve třídě radostné, do školy chodí rády a respektují svoje učitelky. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se buduje vzájemná důvěra, tolerance a ohleduplnost. Děti jsou vedeny ke zdvořilosti a dodržování pravidel společenského soužití. Programově podporujeme pomoc slabším, seniorům a hendikepovaným (Sněhuláci pro Afriku, sbírka pro Světlušku, sbírka hraček pro Azylový dům, společné akce se seniory, obrázky pro Zelený dům pohody...). Všichni zaměstnanci vytvářejí přátelské, důvěryhodné a spolehlivé společenství, ve kterém panuje vzájemná úcta a respekt. Všichni zaměstnanci jsou pro děti vhodným vzorem. Společnými akcemi podporujeme prarodinné aktivity a vznik neformálních skupin mezi rodiči. Vztahy mezi dětmi jsou nenásilně formovány k vzájemnému respektu a pomoci (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Pokyny a úkoly jsou dětem zadávány formou, která je pro ně přijatelná a srozumitelná (vysoká míra vizualizace, jednoduché slovní pokyny, předvedení). Učitelé jsou vstřícní k individuálním potřebám dětí, reagují na jejich potřeby, jsou empatictí a vstřícní. Při komunikaci využívají především pozitivně formulovaná sdělení a otázky vedoucí k dalšímu objevování. Ve škole není podporována soutěživost, aktivity jsou zaměřené tak, aby se každý mohl zúčastnit a zažil úspěch. V denních činnostech se nevyskytují aktivity, které vyžadují zbytečné organizování dětí.

Je vytvářena vzdělávací nabídka, která odpovídá mentálním schopnostem jednotlivých dětí. V souladu s jejich schopnostmi jsou vedeny k samostatnému rozhodování a přijetí následků svého rozhodnutí. Vzdělávací nabídka odráží potřeby předškolních dětí s akcentem na jejich SVP a reaguje na aktuální situace, které se v životě dětí objevují. Učitelky podporují děti v samostatnosti a vytvářejí podmínky pro trénování dovedností. Poskytují dostatek času, pozitivně hodnotí snahu, přiměřeně reagují na úspěšné pokusy, nehodnotí neúspěšné výkony.

Ve škole je preferováno formativní hodnocení dětí. Do roku 2023 projdou proškolením všichni zaměstnanci. Prvky formativního hodnocení se zařadí podle mentálních dovedností dětí. Problémem jsou vztahy mezi dětmi, které jsou ovlivněny jejich postižením. Vztahy k dětem i dospělým musí být neustále podporovány, děti musejí být sociálně otužovány a vztahy musejí být systematicky zlepšovány. Velký důraz je kladen na nastavení pravidel, adaptační režim a vzdělávání učitelů v oblasti klimatu třídy (DVPP v oblasti speciálně-pedagogické intervence alespoň 1x za 2 roky pro každého zaměstnance).

Začínající učitelé projdou postupně vzděláváním v oblasti předškolních didaktik (kurzy, samostudium, návštěvy v zařízeních, které jsou dobrým příkladem pro praxi). 2021 nejméně 3 učitelé, 2022 nejméně 3 učitelé, 2023 nejméně 3 učitelé.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je nastaven jako doporučující, je dostatečně pružný, pevně je stanovena pouze doba pobytu venku a orientačně doba pro stravu. Učitelé mohou reagovat na měnící se potřeby dětí a jejich aktuální zájem. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, jedenkrát v týdnu v tělocvičně, v průběhu ostatních dnů zejména při dopoledních činnostech a při pobytu venku. Je preferován přirozený pohyb dětí nad řízenými aktivitami. Učitelé a asistenti pedagoga se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, a přímou péči se důsledně připravují, reagují pružně na požadavky dětí. Dva třídní učitelé a asistentka pedagoga důsledně spolupracují a domlouvají se na činnostech a aktivitách, spolupracují při přípravách a dbají na systematickosti a naplňování cílů. Pro realizaci plánovaných činností jsou třídy vybaveny vhodnými pomůckami a didaktickými potřebami. Škola preferuje kvalitní pomůcky z přírodních materiálů s velkým didaktickým přesahem. Podle potřeb si učitelé vyrábějí či upravují pomůcky, které využívají v nabídkové činnosti a při řízených aktivitách. Pomůcky si učitelé připravují včas a v dostatečném množství.

V mateřské škole mají děti klidné zázemí, je respektováno soukromí jejich i jejich rodiny. Škola spolupracuje s NNO a přispívá k vytvoření bezpečného prostředí i v rodinách dětí. Jsou nastavena pravidla a technické prostředky, která vedou ke zvýšení bezpečnosti dětí v MŠ.

Dětem, které vstupují do MŠ je vytvořen individuální adaptační režim, který vychází z potřeb dítěte a jeho rodiny. Adaptační doba je individuálně prodloužena až na dobu 1 roku. Adaptační režim se uplatňuje i po každé delší nepřítomnosti dítěte.

Škola organizuje nad rámec běžného programu celou řadu akcí, které mají za cíl podporu rodinných vztahů, vznik neformálních skupin a propojení školy a rodiny. Tyto aktivity se konají cca 8x ročně a jsou přirozeným završením jednotlivých etap. Během dne je věnován dostek času spontánním aktivitám dětí, motivované a řízené aktivity jsou zařazovány ve vyváženém poměru. V průběhu dne dochází k individuálním speciálně-pedagogickým intervencím, které motivačně souvisí s třídním tématem. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, snažíme se, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou připraveny tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Aktivity jsou upraveny tak, aby ji mohly dokončit děti rozdílného věku, dovedností či SVP a byla podporována jejich seberegulace. Pracuje se s principem přirozených následků. Děti mají příležitost podílet se na organizaci činností a realizovat vlastní nápady. Je respektováno individuální tempo a práceschopnost jednotlivých dětí.

Každý den jsou zařazovány individuální a skupinové aktivity, frontální činnosti jsou zařazovány jen v nezbytné míře. Podporována je práce v různorodých a různě velkých skupinách. Individuální potřeby dětí v oblasti aktivity a relaxace jsou respektovány, děti mají možnost využít klidného prostředí v pracovnách či relaxační místnosti, ve třídách je upraven prostor pro relaxaci (sedací vaky, stany, pohovky). Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Při hygieně je dětem poskytována co nejvyšší míra soukromí. Počty dětí ve třídách jsou v souvislosti s poptávkou vyšší, než požaduje vyhláška 27/2016 Sb. (14, resp. 6). Spojování tříd je maximálně omezeno, přípustné je pouze krátkodobě ve výjimečných případech souvisejících s personálními podmínkami. Provoz jednotlivých samostatných tříd je obvykle v době od 7,15 do 15,30 (využívá se ranní scházení do 7:15 a odpolední rozcházení od 15:30).

Jsou upravovány prostorové podmínky a technické vybavení, aby byla zajištěna co nejvyšší míra soukromí při hygieně. V roce 2022 se plánuje vytvoření samostatného vstupu do Modré a Fialové třídy tak, aby rodiče neprocházeli přes toalety. Další investice je v díci majitele budovy. Dlohodobě jsou plánovány velké stavební úpravy, které by zlepšily prostorové podmínky pro volnou hru, odpočinek a technické zázemí.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny Ročním plánem. Je vytvořen informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Využívá se webových

stránek, soukromé facebookové skupiny, messenger a telefonní kontakty. Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Nejméně jedenkrát za 2 měsíce je organizována pedagogická rada, učitelé vzájemně hospitují a vytvářejí podmínky pro sdílení zkušeností a nápadů. Podporuje spoluúčast celého týmu na rozhodování o ŠVP a strategii školy na základě evaluačních dokumentů, společných rozhovorů a společných aktivit při přípravách ŠVP. Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci formou pohospitačních rozhovorů, diskuse na pedagogických radách a formou finančního ohodnocení. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Jedenkrát za 14 dní jsou pro rodiče organizovány konzultační hodiny. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu, kteří se aktivně podílejí na tvorbě. Kontrolní a evaluační činnosti se uskutečňují nejméně 1x za 2 roky a zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy. Evaluace a autoevaluace jsou smysluplné a užitečné, vedou ke zlepšování podmínek a vzdělávacího procesu. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem Jihomoravským krajem a dalšími orgány státní správy a samosprávy - zejména s Městem Hodonín, se ZŠ Vančurova a ZŠ B. Martinů a dalšími organizacemi a odborníky, kteří poskytují pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (NNO, OSPOD, sociální služby apod.).

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci nebo si ji doplňují. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Je vypracován plán dalšího vzdělávání, který je průběžně doplňován v souladu s evaluačními a autoevaluačními výsledky. Do nabídky samostudia jsou zahrnuty zejména knihy s tematikou, která je vyhodnocena jako potřebná. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti, je zajištěn nejméně 3,5 hodinový překryv během dopoledních činností, práce asistentek pedagoga je zorganizována tak, aby byla zajištěna podpora dětí po celou dobu provozu školy. Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, dodržují společenská pravidla, dbají na soukromí celé rodiny a podporují svým přístupem zdravý vývoj dětí. Při vzdělávání uplatňují pedagogické a metodické zásady výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky

(speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Pedagogové mají dostatečné možnosti dalšího vzdělávání, starší kolegové se vzdělávají méně, než mladí. Každý pedagogický pracovník si vytvoří vlastní plán dalšího vzdělávání a účastní se nejméně 1x za 2 roky vzdělávacího semináře s tematikou dle plánu DVPP. Portfolio z absolvovaného školení bude součástí ped. rad.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. V případech, kdy komunikace vážne, je přizváno vedení školy, případně další instituce, které mohou pomoci. Spolupráce funguje na základě partnerství a vzájemného respektu. V případě zájmu či potřeby se rodiči vyhoví okamžitě, bez zbytečného prodlení. V případě, že to podmínky neumožňují, sjedná se schůzka nejpozději do týdne. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět a nabídnout službu, která by vyhovovala jejich potřebám (vč. zprostředkování kontaktu). V případě, že to podmínky umožňují, vytvoří zázemí pro spolupráci ve známém prostředí školy. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů. Programy jsou organizovány tak, aby docházelo k podpoře rodinných vztahů a vytváření neformálních skupin. Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje formou nástěnek, individuálních písemných informací, informací a fotografií na facebooku a webových stránkách. Mohou se spolupodílet na plánování programu MŠ, zapojit se do úpravy prostředí, nejméně 1x ročně je naplánována akce, která má úpravu prostředí školy v hlavní náplni. Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení, na konzultacích se podílejí všichni zainteresovaní učitelé a speciální pedagogové. Učitelé se domlouvají s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Rodičům jsou nabízeny pravidelné konzultace, individuální konzultace se uskutečňují nejméně 1x za 14 dní. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně a taktně, nabízejí pomocnou ruku. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Pro rodiče je zapotřebí alespoň 1x ročně zajistit odbornou besedu o výchově a vzdělávání, která povede ke zlepšování jejich rodičovských kompetencí a posilování rodičovské role. V roce 2021 problematiku ADHD a ADD, v roce 2022 zralost předškoláka, v roce 2023 podpora grafomotoriky.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dětí se SVP, je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí barevného orientačního systému s hmatovou složkou nebo lidských zdrojů (asistenti pedagoga). Spodní třídy jsou plně bezbariérové, Červená třída a hygienické zázemí je vybavena hmatovými prvky pro orientaci. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétních dětí (vybavená oftalmopedická pracovna, logopedické pomůcky, pomůcky pro tělesně hendikepované, pomůcky pro rozvoj sluchu). Pomůcky jsou podle potřeb zajišťovány průběžně. Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče (logopedická, oftalmopedická, speciálně-pedagogická). Ve škole se využívá strukturované učení a vysoká míra vizualizace. Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. Počet dětí ve třídě je snížen na 14, resp. 6. V každé třídě je po většinu doby přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému (AAK, znakový jazyk, znak do řeči).

Pro bezpečnost a rozvoj dětí se SVP dětí je nutné upravit podmínky na zahradě. Předpokládá se využití multisenzorického prostředí a zvýšení množství času tráveného učením venku. V roce 2021 dojde k úpravě prostoru před terasou, v roce 2022 vytvoření smyslového chodníku a úprava výsadby. V roce 2023 významnější terénní úpravy a úprava cest. V prostředí společných prostor je zapotřebí vytvořit jednotný výrazný vizuální systém orientace (2022). Dlouhodobě je zapotřebí snižovat počet dětí ve třídách do počtu max. 12 dětí (do r. 2023).

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V případě, že se v MŠ objeví dítě s vyjímečným nadáním, bude se jednat o dvojitou speciální vzdělávací potřebu. V každém případě bude takovému dítěti připraven IVP nebo PLPP. Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami). Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Pedagogové si podle potřeby prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí a oborem jejich zájmu. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Mateřská škola spolupracuje

s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

Nadané dítě v naší MŠ je obtížně rozpoznatelné kvůli souběhu s některým postižením. Individuálním přístupem lze dvojí speciální vzdělávací potřeby vhodně saturovat.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola obvykle kvůli převisu poptávky nemůže zapsat dvouleté děti. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve věkově heterogenní třídě je dostatek uzavíratelných skříněk pro zneprístupnění bezpečnost ohrožujících předmětů. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby co nejlépe poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Mateřská škola by v případě přijetí dvouletého dítěte zajistila dostatečné zázemí pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečným úložným prostorem na náhradní oblečení, hygienické potřeby jsou uloženy v prostoru koupelen. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Dvouleté děti jsou do MŠ přijímány výjimečně podle kapacity školy. Při docházce dvouletých dětí preferujeme polodenní docházku. Vzdělávání je zaměřeno zejména na sebeobslužné činnosti a samostatnost, adaptabilitu a začlenění do kolektivu. Je kladen velký důraz na nastavení pravidel a využívání kompenzačních smyslů (podle potřeby). V případě, že by do MŠ pravidelně nastupovalo větší množství dvouletých dětí, bylo by nutné poskytnout další vzdělání pedagogickým pracovníkům a upravit počty dětí ve třídě.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřské škola má 5 tříd se speciálním zaměřením – 1 třída ortoptická pro děti s vadami zraku a 2 třídy logopedické pro děti s vadami řeči, 1 třída pro děti s postižením autistického spektra, 1 třída pro děti s vysokou mírou podpory. V rámci těchto tříd poskytujeme speciální péči dětem také s tělesným, sluchovým, mentálním nebo kombinovaným postižením a vývojovými poruchami. Třídy jsou zřízeny jako věkově heterogenní. Počty dětí na třídách se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb. a požadavky zřizovatele. Třídy jsou naplněny podle hloubky postižení jednotlivých dětí do počtu max. 14 dětí ve třídě, 6 dětí s těžkým postižením.

Všechny třídy pracují dle vymezeného rámce daného ŠVP, který jim udává směr práce, stanovuje cíle, celoroční téma a podtémata, která pak rozpracovávají učitelky dle potřeby svých tříd. Každá třída má svůj TVP doplněn o specifika týkající se třídních specifik. Tato specifika jsou rozpracována a tvoří součást třídních programů.

V každé třídě pracují plně kvalifikované pedagogické pracovnice obvykle VŠ studiem speciální pedagogiky v bakalářském či magisterském programu, jejich překrývání je obvykle 3,5 hodin. V každé třídě je 1 třídní asistent pedagoga.

Děti do MŠ doporučují ŠPZ dle druhu postižení a dle výběru rodičů. S těmi pak škola spolupracuje. Nejčastěji se jedná o SPC pro tělesně postižené Brno- Kociánka, SPC pro mentálně postižené Kyjov, SPC pro děti s PAS Brno, Štolcova, SPC pro děti s vadami zraku Brno, Kamenomlýnská, SPC pro děti s vadami řeči Brno, Veslařská, PPP Hodonín.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních, řízených aktivit a individuálních speciálně-pedagogických intervencí. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Tato učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení zpravidla ve skupinách i individuálně. Podporujeme objevování a samostatnost. Dětem zprostředkováváme zkušenost a umožňujeme jim poznávat všechny oblasti života. Nadřazujeme kompetence a pregramotnosti nad formální znalosti. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Speciálně-pedagogická intervence probíhá v jednotlivých odborných pracovnách. Všechny děti jsou vzdělávány dle individuálních vzdělávacích plánů či plánů osobnostního rozvoje, které

zpracováváme v součinnosti se ŠPZ. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství aktivit např. společné akce rodičů a dětí, výlety, soutěže, celoškolní aktivity, kulturní akce apod., které organizujeme v průběhu celého roku. Jednou za měsíc probíhá ve škole canisterapie, příležitostně také muzikoterapie.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou do školy zařazovány na základě žádosti a přihlášky rodičů a doporučení ŠPZ. Třídy jsou věkově heterogenní. Do tříd jsou děti rozděleny primárně podle druhu a hloubky postižení (děti s narušenou komunikační schopností do logopedických tříd, děti s vadami zraku do ortoptické třídy, děti s PAS do třídy pro děti s PAS) Děti s ostatními druhy postižení jsou rozděleny tak, aby třídy byly přibližně vyvážené v kategoriích pohlaví, věk a hloubka postižení. Sourozenecké skupiny jsou rozděleny v případech, že jejich postižení vyžaduje odlišnou intervenci, případně, že je zapotřebí budovat jejich individualitu. Rozdělení sourozenců do různých tříd probíhá vždy v nejlepším zájmu dítěte a ve spolupráci s rodiči. K přání rodičů je přihlíženo v případech, že to neodporuje složení třídy.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelů ve třídě probíhá nejméně po dobu 3,5 hodin během dopoledních aktivit. Kvůli bezpečnosti dětí je nutná přítomnost dvou učitelů po dobu pobytu venku. Během souběžného působení učitelů ve třídě dochází zejména k individuálním spec. - ped. intervencím ve specializovaných pracovnách (logopedická, oftalmopedická intervence, nácvik nových dovedností), řízeným aktivitám malých skupin (interaktivní tabule, řízené aktivity pro předškoláky, tělovýchovné aktivity) a dopolední venkovní aktivity. Během přítomnosti dvou pedagogů jeden pedagog obvykle pracuje ve třídě, druhý pedagog využívá pracovnu, hernu či relaxační místnost. Využívá se zejména práce s menšími kolektivy či jednotlivci. Během hlavních činností je ve třídě přítomen asistent pedagoga, který podporuje děti při sebeobslužných aktivitách, pomáhá při jejich zapojování do hry a upravuje podmínky pro vzdělávání dle individuálních potřeb dětí.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou pro každý šk. rok upravena a jsou součástí Směrnice k zápisu do MŠ. Jejich konkrétní podoba je zveřejněna nejméně 2 měsíce před zápisem na úřední desce a webových stránkách. Kritérii jsou zejména kapacita třídy, věk, druh a hloubka postižení. Pomocnými kritérii jsou sourozenecké vazby a individuální posouzení rodinné situace ředitelkou. MŠ není spádovou školou, takže trvalé bydliště dítěte nehraje v umisťování roli. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání se poskytuje dětem na základě oznámení zákonných zástupců. Vzdělávání je pak plně v jejich kompetenci. Zákonný zástupce dítěte je povinen nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku oznámit záměr dítěte vzdělávat individuálně a uvést období a důvod pro toto rozhodnutí. Nebrání-li tomu závažné důvody, ředitelka žádosti vyhoví.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech formou rozhovorů a připravených pracovních činností s dítětem v rozsahu cca 1 hodiny a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Z ověřování je vytvořen zápis ve dvou vyhotoveních a provede se zápis do třídní knihy.

Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny dle individuální domluvy, nejpozději do konce kalendářního roku. Přesný termín na daný školní rok bude zákonným zástupcům sdělen při předání oznámení o individuálním vzdělávání dítěte, nebo s nimi dohodnut. Zákonný zástupce je povinen, dostavit se s dítětem v uvedeném termínu k ověření výsledků individuálního vzdělávání. V odůvodněných případech (nemoc, pobyt v zahraničí) jsou rodiče povinni předem ohlásit neúčast dítěte na ověřování a dohodnout si s ředitelkou školy náhradní termín.

Pokud rodič nezajistí účast dítěte na ověřování vzdělávacích výsledků a nedomluví si náhradní termín, ředitelka školy ve správním řízení ukončí individuální vzdělávání dítěte. Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Dítě pak bude nadále plnit předškolní vzdělávání řádnou docházkou do mateřské školy.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola sdružuje děti s různými druhy zdravotního postižení i mentální úrovně. Snahou naší školy je vytvářet podmínky pro rozvoj a vzdělávání každého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb. Učíme děti žít pospolu, být dobrými kamarády a pomáhat si navzájem. Přejeme si, aby děti prožívaly šťastné dětství navzdory svému hendikepu, a aby směřovaly ke smysluplnému životu.

Dvojsmyslné pojetí podtitulu školy "Smysl(ů)plná škola" vyjadřuje multisenzorické pojetí výuky, stejně jako důležitost vhodného pedagogického směřování a individuálního přístupu. Přejeme si, aby škola byla místem klidu, radosti a setkávání pro děti i rodiče. Chceme, aby všichni zaměstnanci vnímali svou práci jako smysluplnou a snažíme se vytvářet takové podmínky, aby mohli využívat svůj potenciál k rozvoji dětí i sebe sama.

Školní vzdělávací program uvádí motto „*To, co je skutečné důležité, oči nevidí.*“ které znázorňuje, že smysly nás sice mohou klamat, ale osobnost člověka je to, co je důležité. Náš život musí směřovat k jedinečnosti a smysluplnosti, důležité prožitky a zkušenosti člověk nalézá při cestě životem.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naším průvodcem na cestě za poznáváním světa jsou smysly. Pomáhají nám vnímat svět celostně a ukazují nám netušené souvislosti. Pro děti s postižením je zprostředkování světa skrze smysly zvláště důležité a je pro ně přirozené. Naše cestičky do světa provází spousta chutí, vůní, zvuků i barev. Chceme prostřednictvím smyslů rozvíjet kompetence vymezené pro předškolní věk a reagovat na individuální možnosti každého z dětí.

Náš školní vzdělávací program plně respektuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Shoduje se s rámcovými cíli a záměry předškolního vzdělávání. Velký důraz je kladen na osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost a získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání má probíhat přirozeně, radostně a vytvářet pozitivní vztah k dalšímu učení.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jejich naplňování přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo každému z dětí, jejich potřebám i možnostem.

Ke své práci využíváme zejména prožitkové učení a vytváření pedagogických situací, společně s dětmi hledáme a zkoumáme, vytváříme a budujeme vztahy a vazby. Zažíváme dobrodružství, sdílíme společné zážitky a hledáme nové možnosti, jak se dozvědět něco nového. Spolupracujeme nejen s odbornými pracovníky, ale také se širokou veřejností. Respektujeme individualitu potřeb a možností dítěte.

Dlouhodobé cíle:

- vést děti k získávání klíčových kompetencí důležitých pro celoživotní vzdělávání
- vytvářet pozitivní vztah k přírodě a pomáhat k její ochraně
- doplnit rodinnou výchovu a nabízet jí nové příležitosti k zapojení do dění ve škole
- propojovat rodiny ve formálních i neformálních vztazích
- vytvářet ze školy prostředí pro získávání nových kompetencí pro děti, rodiče i pedagogy
- zkvalitňovat podmínky pro vzdělávání dětí s postižením a hledat nové způsoby a metody, jak zlepšovat jejich vzdělávání

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- přítomnost asistenta pedagoga;
- osvojení specifických dovedností v rozsahu charakteru postižení;
- využívání kompenzačních pomůcek (technické a didaktické);

Řízené aktivity:

Aktivity řízené pedagogem vedou k získávání znalostí a dovedností a rozvoji kompetencí. Jejich hlavní složkou je vhodná motivace a zážitkové učení. Jsou zařazovány v co nejmenší míře. Pro zapojení dětí do aktivit se využívá zejména vhodná motivace a struktura nabídkových aktivit.

Skupinové aktivity:

Jedná se zejména o herní a vzdělávací aktivity. Složení skupin se pravidelně mění, podporují se vztahy, nepodporuje se soutěživost. Ve skupinových aktivitách je využívána strategie win-win. Spontánně vzniklé skupinové aktivity jsou vhodně doplňovány a podporovány. Vzdělávací nabídka a motivace směřuje k zapojení všech dětí a podporuje přirozené přijetí role. V případě potřeby se využívá se formativní hodnocení.

Individuální aktivity:

Respektují individualitu dětí, jsou upravovány "na míru" jednotlivým dětem. Směřují k rozvoji oslabených oblastí, rozvíjí kompetence a upevňují nabyté dovednosti. V předškolním věku směřují k podpoře pozornosti a práceschopnosti. Využívají silných stránek dítěte. Jsou nezbytnou součástí vzdělávání ve spec. ped. pracovnách. Nezbytná je spolupráce s rodiči.

Spontánní aktivity:

Aktivity, které děti samy vymyslí, jsou v co nejvyšší míře podporovány. Jsou vytvářeny záměrné situace, aby děti rozvinuly spontánní hru. Pokud to umožňují prostorové podmínky, měly by děti mít možnost se ke hře vrátit i v dalších dnech. Pedagog by během spontánní hry měl zasahovat co nejméně, jako účastník by měl vytvářet nové situace, které hru posunou, jako pozorovatel by měl nabízet podmínky pro realizaci nápadů.

Metody vzdělávání:

Metody učení jsou užívány tak, aby co nejlépe splňovaly pedagogický záměr učitele. Učitel má při volbě metod volnost. Záměrem školy je vzdělávat děti přirozeně a hravě, převažují proto prožitkové a situační aktivity, pedagogové se snaží podporovat spontánnost a

- Strukturalizace – předvídatelnost v čase a prostoru, strukturovaný denní režim, strukturované úkoly, učivo rozfázovat, oddělit a základní a rozšiřující informace
- Vizualizace – označování pro zajištění orientace v prostoru a čase, komunikace s vizuální podporou, nastavení pravidel, procesní a pracovní schémata, využívat různá barevná označení, zpřehlednit zadání
- Individuální přístup – individuální práce, respektování individuálních potřeb, úprava pomůcek a úkolů podle individuálních potřeb a preferencí, individuální motivace, ověřovat porozumění zadání
- Motivace – využívat kladnou motivaci, oceňovat každý úspěch, vyzdvihovat pozitivní reakce, postupně otužovat v přijetí neúspěchu, aplikovat pozitivní motivační systém
- Metoda přiměřenosti – respektovat rozdílnou vývojovou úroveň v různých oblastech, přizpůsobit průběh aktivity schopnosti udržet pozornost, respektovat pracovní tempo
- Metoda postupných kroků – stanovit dílčí cíle, rozkrokovat zadání, zpřehlednit úkoly, aktivity, situace, které povedou k dosažení dílčího cíle, postupně nastavovat obtížnost

- Metoda povzbuzování – posilovat pozitivní reakce a aktivitu
- Metoda zpevňování – odměna, ocenění, pochvala, podpora při každé aktivitě, ujistit jednoznačně o správnosti jednání, ukazovat a učit správné vzorce

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Do MŠ jsou zařazovány děti s podpůrnými opatřeními od 3. stupně. Plány pedagogické podpory se zpracovávají v případě, že se objeví přidružené oslabení v dílčích schopnostech dítěte nebo naopak vyjímečné nadání, které není popsáno v Doporučení školského poradenského pracoviště a vyžaduje specifickou podporu.

Dětem bez IVP se zpracovává Plán osobnostního rozvoje, který plánuje postup výchovně vzdělávací péče o konkrétní dítě vypracovaný v zájmu rozvoje slabších oblastí dítěte, obsahuje reflexi současného stavu, diagnostické poznatky, cíl péče a jednotlivé postupy v různých oblastech života dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP je zpracováno na základě požadavků školského poradenského zařízení nejpozději do 1 měsíce od žádosti rodičů. Dokument je zpracován podle zákonných požadavků a obsahuje úpravu podmínek a forem vzdělávání. Jedná se o "živý" dokument, který je průběžně upravován a redigován podle potřeb dítěte, školy a zákonných zástupců. Nejméně 1x ročně dochází ke zhodnocení poskytovaných podpůrných opatření.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Škola spolupracuje se ŠPZ podle zaměření a výběru rodičů, doporučuje konzultace s dalšími institucemi dle potřeby (lékaři, logopedie). Vítejme spolupráci s ranou péčí, kterou realizujeme výhradně na základě souhlasu rodičů.

Orgány sociálně-právní ochrany dětí jsou přizvány ke spolupráci v případech, kdy je závažné podezření na zanedbávání péče, které se nedaří řešit při setkání s rodiči a v zákonných případech.

Zprostředkováváme setkání Sociálně aktivizační služby s potřebnými rodinami.

Škola spolupracuje se ZŠ Vančurova a ZŠ B. Martinů na adaptačním režimu dětí odcházejících do ZŠ.

V případě potřeby zprostředkujeme setkání s psychology, speciálními pedagogy a dalšími profesemi, jejichž zapojení je vhodné pro rozvoj dětí.

Zodpovědné osoby:

Za péči o děti se SVP jsou zodpovědní třídní pedagogové. Spolupráce s ŠPZ je zajištěna pedagogy, kteří jsou k tomu pověřeni na základě Ročního plánu školy.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Předměty spec. ped. péče nejsou realizovány. Jsou realizovány pravidelné intervence v oblasti logopedie, surdopedie, oftalmopedie, somatopedie a psychopedie v odborných pracovních určených pedagogy. Je realizována reedukace, rehabilitace a kompenzace v oblastech, které to vyžadují.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Cestička za poznáním

Název integrovaného bloku	Cestička za poznáním
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok se zaměřuje získávání poznání skrze příběhy, pohádky a básničky ve všech podobách. Děti si vytvářejí pozitivní vztah ke čtení, budují povědomí o písmenech, slovech, větách. Učí se prožívat a chápat příběhy a jejich přínos, hledají poučení a zkušenost. Poznávají charakteristiku jednotlivých postav, chápou jejich jedinečnost či odlišnost, rozumí jejich postavení a roli. Díky příběhům i vlastnímu prožitku dítě poznává jednotlivé profese, jejich nástroje a pracovní prostředí, chápe jejich společenský přínos a objevuje možnosti svého vlastního budoucího uplatnění. Učí se používat různé možnosti komunikace, komunikační zdroje a způsoby získávání informací (knihy, telefon, internet, televize). Rozumí jejich výhodám, nevýhodám a rizikům. Cílevědomě se připravuje na vzdělávání ve škole podle svých schopností.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Pohádka Příprava na školu Profese
Návrhy dílčích témat pro realizaci	S pohádkou vždy lépe ti je - pohádkové postavy, charakteristika postav, poučení, dramatizace, vyprávění, zpívání, rytmus, paměťové učení V knihovně - druhy knih, zacházení s knihami, předčtenářská gramotnost Těšíme se do školy - příprava na školu a zápis, návštěva školy Dělání, dělání - profese a řemesla - čím jsou moji rodiče, čím chci být já, dřívější profese (řemesla v pohádkách)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	získání relativní citové samostatnosti	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti rozhodovat o svých činnostech odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>poznat napsané své jméno</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
<p>chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit</p>	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>počhopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>
<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

6.1.2 Cestička do přírody

Název integrovaného bloku	Cestička do přírody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok má za cíl zprostředkovat dětem poznatky v oblasti proměn přírody a počasí. Umožňuje poznávat přírodu v širších souvislostech a aktivně přispívat k její ochraně. Přispívá k proaktivnímu přístupu v oblasti ochrany přírody a vede děti, aby se na ní podílely (zejména v oblasti třídění odpadu a úspor energií). Umožňuje poznávat floru a faunu v rozličných biotopech a z různých kontinentů. Umožňuje dětem přirozeným způsobem chápat časové souvislosti a připravovat se na změny. Blok je vhodné zařadit 1x v období podzim/zima a 1x v období jaro
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Čtvero ročních období - proměny během roku, typické znaky jednotlivých fází, názvy dnů v týdnu, měsíců v roce Foukej, foukej větříčku - počasí v souvislosti s ročními obdobími, vhodné oblečení Přidej se - ochrana přírody a krajiny, šetření energií Do kontejneru - třídění odpadu, eliminace odpadů Uspávání zvířátek - tažní ptáci, zimní spánek zvířat Mláďátka - probouzení zvířat, vývojová stádia, hmyz, mláďata V Zoo - cizokrajná zvířata, vyhynulá zvířata

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.1.3 Cestička k přátelství

Název integrovaného bloku	Cestička k přátelství
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok je zaměřen hlavně na poznání nového prostředí mateřské školy, seznámení se s učiteli, kamarády, nastavení a pochopení pravidel. Náročnou je situace při odloučení od rodiny a socializace ve skupině. Děti se učí komunikovat s dospělými, mladšími i staršími spolužáky, reagují na svoje i jejich emoce, učí se spoluprožívat, navazují nové vztahy. Nutné je osamostatnění se a získání nových návyků v oblasti sebeobsluhy. Pro děti je důležité jejich ukotvení ve vztazích, těmi nejbližšími jsou blízká i širší rodina. Zásadní je poznání vztahů v ní, pochopení role rodiny a vlastní role v ní. Součástí vývoje jedince je pochopení vývoje jedince v čase.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Moje školka - adaptace, pravidla soužití Já a moji kamarádi - socializace, jak se jmenuji, kdo jsou moji kamarádi Smajlíci - citové vztahy, emoce, prožívání, jak spolu mluvíme Moje rodina - vztahy, blízká a vzdálená rodina Rostu! - vývoj člověka od narození do smrti, jak rostu, kdy jsem se narodil Už to umím sám - samostatnost, sebeobsluha, jak komunikovat s dětmi a dospělými

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj kooperativních dovedností	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat	osvojení si elementárních poznatků, schopností	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	zapamatovat a vybavit odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	uvědomění si vlastního těla	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
dovede využít informativní a komunikativní	vytváření elementárního povědomí o širším	mít povědomí o širším společenském, věcném,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	<p>přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p> <p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p>
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	pohybového aparátu a tělesných funkcí	
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

6.1.4 Cestička do světa

Název integrovaného bloku	Cestička do světa
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Během tohoto integrovaného bloku by děti měly zejména experimentovat, objevovat, využívat informačních zdrojů, spolupracovat s kamarády a využívat symbolů a znakových systémů. Pomáhá dětem pochopit důležitost techniky a technického pokroku. Součástí je zkoumání světa všemi smysly, objevování fyzikálních, chemických, matematických a logických souvislostí. Technika nás obklopuje mj. v podobě dopravních prostředků, které nám umožní objevovat nové světy na naší planetě i mimo ni. Děti poznají různorodost obyvatel na planetě, jejich životní podmínky, zvyky, ale také cizokrajná zvířata a rostliny. Podíváme se také do vesmíru, poznáme planety sluneční soustavy, zjistíme, proč v noci svítí měsíc a ve dne slunce. Důležitým tématem je orientace v čase, časové vztahy, minulost i budoucnost. Součástí všech dílčích témat je využívání různých znakových a piktogramových systémů, které jsou součástí globálního čtení a přípravou na budoucí čtení a psaní. Důležitou součástí všech dílčích témat je přístup k bezpečnosti a ochraně před úrazem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Naše je planeta - kontinenty a jejich obyvatelé, fauna a flóra, multikultura, cestování, bezpečnost Kolem okolo - doprava, dopravní prostředky, dopravní značení, bezpečnost v dopravním provozu Do jiných světů - vesmír, časové a prostorové vztahy, minulost, budoucnost

Název integrovaného bloku	Cestička do světa
	Wow! - experimenty, objevování, zkoumání, měření, vážení Poly nás baví - polytechnika, technika, stroje, fyzikální souvislosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci chápat slovní vtip a humor učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	prožívat radost ze zvládnutého a poznání
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj schopnosti sebeovládání	zorganizovat hru vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přivolat, jakým způsobem apod.) zachovávat správné držení těla
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	spolupracovat s ostatními chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
stejnou hodnotu		prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.1.5 Cestička ke zdraví

Název integrovaného bloku	Cestička ke zdraví
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Činnosti v tomto integrovaném bloku pomáhají k uvědomění si vlastního těla, vedou děti k pohybu a přispívají ke zdravému životnímu stylu. Nedílnou součástí je i ochrana duševního zdraví a prevence před sociálně-patologickými jevy. Pro kompletní přístup ke zdravému životnímu stylu je nutné propojení zdravého stravování a pohybu. Cílem je rozvoj smyslového vnímání, upevňování sebeobslužných dovedností, znalost částí těla, ochrana zdraví a pozitivní přístup k pohybu
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Moje tělo - koordinace pohybů, části těla, fungování organismu, sebeobsluha, hygiena, smysly Cvičíme nejen se Sokolem - důležitost zdravého a pravidelného pohybu, překonávání překážek, rozvoj hrubé a jemné motoriky, druhy sportů (propojení s metodikou Cvičíme se zvířátky) Vím, co je zdravé - zdravá a pestrá strava, pojmenování a ochutnávání potravin, třídění potravin do skupin, potravinová pyramida, správné stolování, sociálně-patologické jevy, duševní zdraví

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		z přírodnin aj.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma domluvit se slovy i gesty, improvizovat správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozdílat aktivitu, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování,	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vztazích s druhými dětmi i dospělými	staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

6.1.6 projekt Cestička do zahrady

Název integrovaného bloku	projekt Cestička do zahrady
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	projekt Cestička do zahrady
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem projektu je přesunout velkou část aktivit ven a díky experimentování a poznávání přirozených biotopů přispívat k chápání přírody jako celku. Cílem je propojit běžné ekologické aktivity (např. třídění odpadu, šetření energiemi) s enviromentálním přesahem - ochranou vody, fauny, flóry a s šetrným životním přístupem a pochopením globálních i lokálních podmínek. Cílem je dlouhodobá enviromentální výchova a rozvoj smyslů v blízkém okolí školy a na školní zahradě experimentováním a pozorováním.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Dešťové kapičky - pozorování deště, experimentování s vodou, zadržování vody Semínko - růst rostlin, pěstování, udržování životních podmínek, uchovávání rostlin (herbář) Za zvířátky ven - pozorování a objevování živočichů a jejich životních podmínek (krmení ptáků, chování drobných živočichů, pozorování běžně se vyskytujících živočichů) Venku v každém ročním období - enviromentální vycházky do blízkého okolí s cílem vyhledávat typické znaky a prožívat typické činnosti pro jednotlivé roční období

6.1.7 projekt Slavnosti a folklór

Název integrovaného bloku	projekt Slavnosti a folklór
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem je poznávání tradic a folklóru typických pro region Slovácka a prožívání svátků. Je důležité předávat dětem hodnoty, ukazovat zvyky a vést je k prožívání svátků.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Advent a Vánoce - příprava na vánoce, vánoční příběh, adventní a vánoční zvyky, současné a dřívější zvyky Velikonoce - příprava na velikonoce, křesťanský velikonoční příběh, jarní rituály, současné a dřívější zvyky Folklór - kroje, písně, pokrmy a nápoje

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program je zpracován třídními učitelkami před začátkem šk. roku. Realizace integrovaných bloků, jejich naplňování, doba realizace, konkrétní náplň i metody jsou v dikci třídních učitelek. Realizace projektů je v dikci pověřeného pedagoga a realizuje se podle Ročního plánu a momentálních možností. TVP se zpracovává s ohledem na složení třídy, preferuje se realizace bloků jako celku s propojováním co nejvíce oblastí. V případě náhle vzniklých, spontánních či neočekávaných situací, které je potřeba zohlednit, je přínosnější vřadit aktuální téma mimo integrovaný blok. Témata TVP by měla být uspořádána tak, aby docházelo k rozšiřování znalostí, dovedností a schopností v cca 3letých cyklech..

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy				
Koncepce a rámec školy	Mateřská škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují. Mateřská škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Mateřská škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy. Mateřská škola je vstřícné a bezpečné místo pro děti, jejich rodiče i pedagogy. Mateřská škola spolupracuje s vnějšími partnery.			
Pedagogické vedení školy				
Pedagogické vedení školy	Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, dětmi i vzájemné vztahy mezi pedagogy a dětmi a jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Vedení školy cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy. Vedení školy usiluje o optimální			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání. Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.			
Kvalita pedagogického sboru				
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s dětmi, rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup. Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti. Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.			
Vzdělávání				
Vzdělávání	Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují vzdělávání v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a individuálními potřebami dětí. Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého dítěte a při plánování a realizaci vzdělávání zohledňují individuální potřeby dětí. Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj dětí.			
Vzdělávací výsledky				
Vzdělávací výsledky	Mateřská škola soustavně získává informace o			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Výsledky vzdělávání dětí odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu, při ukončování předškolního vzdělávání a dle možností i v dalším vzdělávání a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.			
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)				
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Mateřská škola vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření. Mateřská škola poskytuje účinnou podporu všem dětem s potřebou podpůrných opatření. Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu.			